

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

**VAIDEOTSUS
ja
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS**
avaliku teabe asjas nr 2.1.-3/17/2286

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni vaneminspektor Sergei Miller
Otsuse tegemise aeg ja koht	08.12.2017 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	25.10.2017 (registreeriti 30.10.2017)
Teabevaldaja	Viru Vangla aadress: Ülesõidu 1, 41536 Jõhvi e-posti aadress: viruv.info@just.ee
Vaide esitaja	XXXXX aadress: Ülesõidu 1, 41536 Jõhvi

RESOLUTSIOON:

avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1, § 51 lõike 1 punktide 3 ja 4, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punktide 2 ja 4 ja Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹ lõike 3 alusel:

- 1) teen vaideotsuse rahuldada vaie osaliselt;
- 2) teen teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:
 - võtta 15.10.2017 vaide esitaja esitatud teabenõude uueks menetlemiseks;
 - analüüsida 15.10.2017 vaide esitaja esitatud teabenõudega soovitud teavet ja otsustada soovitud teabe väljastamist selles osas, millele juurdepääsupiirangud ei laiene;
 - soovitud teabe väljastamata jätmise puhul, põhjendada selle teabe väljastamata jätmist, millele juurdepääsupiirangud endiselt laienevad.
- 3) ettekirjutus täita hiljemalt 18.12.2017 ning teavitada ettekirjutuse täitmisest Andmekaitse Inspektsiooni;
- 4) teha vaideotsus ja ettekirjutus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Vaideotsuse tühistamist saab nõuda üksnes koos teabevaldajalt teabe väljastamise nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

Riigiasutus saab käesoleva haldusakti vaidlustada vaidega Andmekaitse Inspektsiooni peadirektorile või Vabariigi Valitsuse seaduse §-s 101 toodud korras.

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS:

Kui teabevaldaja jätab Andmekaitse Inspektsiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspektsioon pöörduda teabevaldaja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks. (AvTS § 10 lõiked 1 ja 4, § 53 lõige 1).

FAKTILISED ASJAOLUD:

XXXXX (vaide esitaja) pöördus Andmekaitse Inspektsiooni (AKI) vaidega Viru Vangla (vangla) tegevuse peale teabenõudele vastamisega seondult.

Vaide kohaselt esitas vaide esitaja 15.10.2017 vanglale teabenõude. Vangla vastas 23.10.2017 esitatud teabenõudele (vangla vastus nr 6-13/34904-2).

Vaidemenetluses olulise tähendusega asjaolude väljaselgitamiseks esitas AKI vanglale järelepärimise. Vangla vastas 10.11.2017 järelepärimisele (vangla vastus nr 2-6/37433-2). Vangla vastuse nr 2-6/37433-2 põhjal jäi AKI-le arusaamatuks, mis on ikkagi väljastatava teabe maht ja kuidas näeks välja protseduur antud teabe süstematiseerimiseks.

Lähtudes eeltoodust esitas AKI korduva järelepärimise vanglale nõudega selgitada eelpool mainitud küsimused. Vangla vastas 07.12.2017.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Esitasin 15.10.2017 teabenõude Viru Vanglale. Teabenõue jäeti rahuldamata otsusega nr 6-13/34904-2 AvTS § 23 lg 2 p 3 kohaselt.

Viru Vangla vastas, et teabe väljastamine nõuaks põhjendamatu lisatööd, mis takistaks ametnikel tavapärase tööülesannete täitmist. Teabenõuetele vastamine on vangla jaoks avaliku teabe seadusest tulenev kohustus. Teabenõuetele vastamine kuulub vanglaametniku põhiülesannete hulka (RKHK 3-3-1-51-11 p 13).

Vajan teavet oma õiguste kaitseks kohtus. Seega palun teha ettekirjutus teabe väljastamiseks.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Vastuses nr 2-6/37433-2 selgitab vangla järgmist, et Andmekaitse Inspektsioon (edaspidi AKI) esitas 03.11.2017 Viru Vanglale päringu seoses vaide esitaja vaidega.

Vaide esitaja esitas Viru Vanglale 15.10.2017 teabenõude, milles küsis teavet Viru Vangla kohta koostatud riikliku järelevalve, haldusjärelevalve või teenistusliku järelevalve korras või distsiplinaarkorras tehtud jõustunud ettekirjutuste või antud akte ning andmeid kehtivate karistuste kohta viimase kahe aasta jooksul. Vangla keeldus 23.10.2017 vastusega nr 6-13/34904-2 teabenõude täitmisest AvTS § 23 lg 2 p-i 3 alusel.

AKI taotleb Viru Vanglalt teavet, mis on väljastatava teabe maht (nt lehekülgede arv jms), samuti, kuidas teabenõude täitmine muudaks vangla töökorraldust, takistaks avalike ülesannete täitmist või nõuaks põhjendamatult suuri kulutusi.

Viru Vangla selgitab, et vangla ei ole pidanud põhjendatuks süstematiseerida vangla dokumendihaldussüsteemis (edaspidi DHS) riikliku järelevalve, teenistusliku järelevalve või haldusjärelevalve või distsiplinaarkorras jõustunud ettekirjutisi. Seega ei ole Viru Vanglal võimalik ka hinnata, mis oleks väljastatava teabe maht. Selleks, et teha kindlaks vaide esitaja poolt küsitud teave, tuleks esmalt käsitsi süstematiseerida kõik nõutud ajaperioodi ettekirjutised või aktid.

Eespoolmainitud dokumendid on piiratud juurdepääsuga teave ning kõik eelmainitud tegevused tuleb teostada isikute poolt, kellel on vastava teabe töötlemiseks õigus. Antud piirang tähendab, et seda saavad teha ainult vanglas töötavad piiratud juurdepääsuga teabele juurdepääsuõigust omavad teenistujad ning selle tegemiseks ei saa teenust väljastpoolt vanglat sisse osta. Vanglal puudub vaba tööjõuressurss, kellele sellised tööülesanded kohustuseks teha ning teabenõuet saaks täita ainult selliselt, et olemasolevad teenistujad tavapärase teenistusülesannete täitmise asemel süstematiseeriksid teabenõudes taotletud alusel dokumente ning tavapärase töökohustuste täitmine kannataks oluliselt. Sellise teabenõudes taotletud süsteemi loomine ei aitaks kaasa vangla tavapärase ülesannete täitmisele ning vangla peab sellise süsteemi loomist käesoleval ajal põhjendatuks.

Eelnevast tulenevalt on Viru Vangla seisukohal, et vangla on õiguspäraselt keeldunud vaide esitaja teabenõude täitmisest AvTS § 23 lg 2 p 3 alusel.

Vastuses nr 2-6/37433-4 selgitab vangla järgmist, et esitasite vanglale pöördumise, milles soovite, et vangla täpsustaks, vaideasjas nr 2.1.-3/17/2286, mis oleks väljastatava teabe maht (sh dokumentide võimalik arv, ühe dokumendi maht lehekülje mõttes jmt) ning kuidas näeks välja protseduur (sh palju teenistujaid peaks kaasama, mis nad peaksid käsitsi tegema) antud teabe süstematiseerimisel.

Viru Vangla selgitab veelkord, et vangla ei ole pidanud põhjendatuks süstematiseerida vangla dokumendihaldussüsteemis (edaspidi DHS) riikliku järelevalve, teenistusliku järelevalve või haldusjärelevalve või distsiplinaarkorras jõustunud ettekirjutisi. Sellest tulenevalt ei saa hinnata ka nõutud teabe mahtu. Antud juhul soovite, et annaksime Teile dokumentide võimaliku arvu ja mahu lehekülgede mõistes, et aru saada, kui suur oleks soovitud teabe maht. Vangla märgib, et dokumentide võimaliku arvu ja mahu välja selgitamine oleks kindlasti pikem, kui teabenõudele vastamise tähtaeg ning sellise teabe väljastamisega täidaksime ühtlasi ka juba teabenõude. Juhime veelkord tähelepanu sellele, et soovitud teave on piiratud juurdepääsuga ning teabe töötlemiseks oleks vaja selle juurdepääsuga isikuid suunata oma igapäevatööst kõrvale.

Ainuüksi teenistusvalvega seotud dokumente on vanglal DHS andmetel 27, aastate 2015-2017 kohta. Rõhutan, et tegemist on hetkel juhusliku otsinguga ning andmed ei pruugi olla ammendavad ega lõplikud. Sellest tulenevalt ei ole võimalik väljastada Teile ei soovitud teabe mahu suurust/hulka ega teavet, kuidas kogu infot süstematiseerida.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Antud vaideotsuse raames analüüsin AvTS-s sätestatud nõuete täitmist vaide esitaja teabenõudele vastamisega seonduvalt. Vaidemenetluse raames kogutud tõenditest nähtub, et vangla vastas vaide esitaja 15.10.2017 esitatud teabenõudele AvTS-s ettenähtud tähtajaks. Vastuses (23.10.2017 nr 6-13/34904-2) vaide esitaja teabenõudele tugineb vangla AvTS § 23 lg 2 punktile 3, mis annab võimaluse tebevaldajale teabenõude täitmisest keelduda.

Lähtudes HMS-s sätestatud põhimõtetest peab märkima, et haldusorganil on selgitamiskohustus otsuse tegemisel või tegemata jätmisel. Teabevaldaja viidet ainult õigusnormile ei saa lugeda selgitamiskohustuse nõuet täidetuks HMS-i tähenduses. Seega leian, et selgitamiskohustuse nõue vangla vastuses nr 6-13/34904-2 on täidetud osaliselt.

Vangla poolt esitatud selgitusest nähtub, et vangla ei ole pidanud põhjendatuks süstematiseerida DHS-s teavet, mida küsib vaide esitaja 15.10.2017 esitatud teabenõude raames. Seega vangla ei saa hinnata soovitud teabe mahtu, kuid väidab, et teabe maht pidi olema suur ning takistaks vangla tavapäraste töökohustuste täitmist. Samas selgitab vangla, et soovitud teabe mahu kindlaks tegemine võtaks kauem aega, kui teabenõudele vastamise tähtaeg.

Selgitustes tugineb vangla AvTS § 23 lg 2 p 3 sätestatule selgitamata, milles seisneb ikkagi küsitud teabe suur maht ning kuidas viimane konkreetselt takistaks vangla igapäevast tööd ja samas kinnitab, et *ei saa hinnata soovitud teabe mahtu*. Tuginedes eeltoodule asun seisukohale, et vangla selgitustes toodud väited on oletusliku iseloomuga, mis ei ole kinnitatud vastavasisuliste tõenditega ega nõuetekohaselt põhistatud.

Juhin menetlusosaliste tähelepanu, et AKI ei analüüsi antud vaideotsuses vanglasiseste töökorralduslike asju ja ei anna hinnangut vangla tööjõuressurssidele. Leian, et viimased ei ole seotud AvTS-s sätestatud nõuete täitmisega.

Pean vajalikuks rõhutada, et õigusnormi rakendamisel tuleb jälgida, et rakendamine oleks seaduslik, põhistatud, otstarbekohane ja õiglane. Tuginedes vaidemenetluses kogutud tõenditele leian, et teabevaldajal tuleb võtta 15.10.2017 esitatud vaide esitaja teabenõude uueks menetlemiseks ning põhistada oma seisukoht seaduses ettenähtud korras.

/allkirjastatud digitaalselt/

Sergei Miller
vaneminspektor
peadirektori volitusel